

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНИКА**

Факультет іноземних мов

Кафедра німецької філології

Силабус навчальної дисципліни

Німецькомовна література Галичини і Буковини

Рівень вищої освіти – перший (бакалаврський)

Освітня програма «Німецька мова і література, англійська мова, переклад»

Спеціалізація 035.043 Германські мови та літератури

(переклад включно), перша - німецька

Спеціальність 035 Філологія

Галузь знань 03 Гуманітарні науки

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 1 від «30» серпня 2023 р.

м. Івано-Франківськ – 2023

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Німецькомовна література Галичини і Буковини
Викладач (-і)	Монолатій Тетяна Петрівна
Контактний телефон викладача	050 8875634
E-mail викладача	tetiana.monolatii@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	Очний/заочний
Обсяг дисципліни	3 кредити ЄКТС, 90 годин
Посилання на сайт дистанційного навчання	http://www.d-learn.pro
Консультації	понеділок 15:00
2. Анотація до навчальної дисципліни	
Дисципліна «Німецькомовна література Галичини і Буковини» викладається на третьому році навчання для студентів 1-го (бакалаврського) рівня спеціальності 035.043 Германські мови та літератури (переклад включно), перша – німецька. Основними організаційними формами навчання є лекційні заняття та семінарські заняття. Лекції покликані підвищити інтерес студентів до глибшого самостійного вивчення питань курсу. Семінарські заняття закріплюють набуті на лекціях і під час самостійної підготовки знання з курсу, сформують у студентів систему поглядів щодо проблематики літературного процесу Галичини і Буковини з перспективи творчості відомих і малознаних німецькомовних письменників. Курс вивчається у 5-му семестрі і завершується теоретичним модулем (залік).	
3. Мета та цілі навчальної дисципліни	
Мета: засвоєння обсягу знань про інтеркультурну парадигму спадщини німецькомовних авторів Галичини і Буковини, художня творчість яких закорінена в різні сфери людського буття, пограниччя культур, мов, історичних та національних традицій, ознайомити здобувачів освіти з особливостями творчої манери та стилю, естетичних та світоглядних позицій авторів; з'ясувати місце, яке вони посідають у світовому літературному каноні та їх значення для розвитку світового культурного процесу. Цілі: розглянути контекстуальні чинники художньої творчості німецькомовних письменників Галичини і Буковини як інтеркультурну парадигму художнього тексту, ознайомити здобувачів освіти з особливостями поетики повсякденності та історії ментальностей у формуванні інтеркультурної парадигми як окремого художнього тексту, так і всього художнього світу авторів, здійснити інтерпретацію вибраних творів німецькомовних письменників Галичини і Буковини на прикладі зв'язків їх творів з естетичними ідеями і літературними течіями XIX-XX ст..	
4. Програвні компетентності	
Загальні компетентності • Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел. • Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. Фахові компетентності • Здатність демонструвати знання сучасної наукової парадигми в галузі мовознавства і літературознавства, методологічні принципи і методичні прийоми лінгвістичного дослідження. • Здатність до критичного осмислення історичних надбань та новітніх досягнень філологічної науки. • Здатність професійно застосовувати поглиблені знання з обраної філологічної спеціалізації: мовознавства, літературознавства тощо; здатність вільно користуватися фаховою термінологією в обраній галузі філологічних досліджень. • Здатність самостійно досліджувати сучасні мовознавчі та літературознавчі	

проблеми в синхронічному і діяхронічному аспектах.			
Здатність аналізувати, реферувати, коментувати й узагальнювати результати наукових досліджень вітчизняних і зарубіжних дослідників, використовуючи сучасні методики і методології.			
5. Програмні результати навчання			
- Аналізувати, порівнювати і класифікувати різні напрямки і школи в лінгвістиці та літературознавстві. - Оцінювати історичні надбання та новітні досягнення філологічної науки. - Здійснювати науковий аналіз мовного й літературного матеріалу, інтерпретувати та структурувати його з урахуванням класичних і новітніх методологічних принципів, формулювати узагальнення на основі самостійно опрацьованих даних.			
6. Організація навчання			
Обсяг навчальної дисципліни			
Вид заняття		Загальна кількість годин	
лекції		20 год.	
семінарські заняття / практичні / лабораторні		10 год.	
самостійна робота		60 год.	
Ознаки навчальної дисципліни			
Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий
5-й	035.043 Германські мови та літератури (переклад включно), перша - німецька	3-й	В
Тематика навчальної дисципліни			
		Кількість годин	
		Лекції	Семінари Самостійна робота
Тема 1. Мовно-літературний феномен Галичини і Буковини ХІХ-ХХ ст. Мультикультурна спадщина Галичини і Буковини в німецькомовній літературі.		2	8
Тема 2. Культурно-історичний палімпсест творчості Леопольда фон Захер-Мазоха. Ідеалізація та фікціоналізація міжетнічних взаємин в оповіданні «Жіночі образки з Галичини».		2	6
Семінар 1. Особливості культури міжетнічної взаємодії у повісті «Дон Жуан з Коломиї». Відтворення елементів естетики страждання у повісті «Венера в хутрі».			2
Тема 3. Галицько-буковинське міжетнічне середовище у творчій спадщині Карла Еміля Францопа. Специфіка естетичного світовідображення етнічного бізнесу у новелі «Ярмарковий день у Барнові». Елементи травелогу у новелі «З Відня до Чернівців». Унікальність особистої долі поета у новелі «Тарас Шевченко».		2	6
Тема 4. Інтеркультурна парадигма творчості Йозефа Рота. Занепад родини як художнє		2	6

вираження кризи доби в романі «Марш Радецького». Парадокси присутності містичного в романі «Йов».				
Семінар 2. Літературна ідея «повернення на батьківщину» в романі «Готель Савой».			2	
Тема 5. Суспільно-історичні реалії Галичини та Європи в автобіографічному романі Александра Гранаха. Дихотомія «свій-чужий» у просторі «малої батьківщини» в романі «Ось іде людина». Система етнопсихологічних цінностей в автобіографічних творах А. Гранаха.		2		4
Тема 6. Соціально-політичні катаклізми у літературній спадщині Манеса Шпербера. Злиденність буття людини в романі «Господні водоноси».		2		8
Семінар 3. Трагедія європейського єврейства в есеї «Хурбан, або незбагненна певність».			2	
Тема 7. Іронічно-сатиричне зображення дійсності у творах Грегора фон Реццорі. Особливості міфотворення у збірці «Магрібінські історії». Культурні феномени Центрально-Східної Європи в літературних мандрівках Буковиною.		2		6
Тема 8. Ідеалізація мультикультурного простору Буковини у творчості Георга Дроздовського. Сусідські настрої та взаємна толерантність у спогадах «Тоді в Чернівцях і довкола».		2		8
Семінар 4. Специфіка буковинської толерантності в спогадах Георга Дроздовського.			2	
Тема 9. Естетика банального у творах Рози Ауслендер. Взаємодія етнічної та релігійної ідентичностей у поезії Р. Ауслендер.		2		4
Семінар 5. Специфіка локального патріотизму в есеїстиці Р. Ауслендер.			2	
Тема 10. Пошуки власної національно-культурної ідентичності в поезії Пауля Целана. Прояви історичних та етичних свідчень епохи у збірці «Мак і пам'ять». Екзистенційний межовий стан ліричного героя у збірці «Від порога до порога».		2		4
Загалом		20	10	60
7. Система оцінювання навчальної дисципліни				
Загальна система оцінювання навчальної дисципліни		Оцінювання здійснюється на основі: Положення про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу у Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника, Порядку організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника та Рекомендацій щодо оформлення звіту та критеріїв оцінювання науково-дослідної практики. Хід виконання студентами програми здійснюється за допомогою поточної і підсумкової форм контролю.		

	Система контролю знань студентів здійснюється через: • поточний контроль – (1) опитування на семінарських заняттях, (2) перевірку виконання студентами завдань для самостійної роботи, які мають на меті перевірити рівень теоретичних знань з курсу та практичних навичок володіння студентами німецьким мовленням; • підсумковий контроль – підсумкова контрольна робота: тестові завдання, які охоплюють матеріал лекційного курсу включно із матеріалом, що виноситься на самостійне опрацювання. Загальна максимальна сума балів, яка присвоюється за курс, становить 100 балів і є сумою балів за виконання практичних завдань під час аудиторної роботи, підсумкове тестування, самостійну роботу. Розподіл балів за семестр: Аудиторна робота – 60 балів Самостійна / індивідуальна робота – 20 балів Підсумкова контрольна робота – 20 балів
Вимоги до письмової роботи	Підсумкова контрольна робота – тестові завдання, які охоплюють матеріал лекційного курсу включно із матеріалом, що виноситься на самостійне опрацювання. Передбачено одне письмове підсумкове тестування на платформі d-learn.pro, яке охоплює від 30 до 50 завдань (максимальна кількість балів – 20). Зразок завдання підсумкової контрольної роботи (тесту): Was bedeutet künstlerischer Ausdruck der damaligen Krise im Joseph Roths Roman „Radetzkymarsch“: A. Der gesellschaftliche „Umbruch der Nachkriegszeit“. B. Die literarische Idee der „Rückkehr in die Heimat“. C. Existenzieller Grenzzustand der Heldenperson. Перелік питань, які виносяться на підсумкову контрольну роботу: 1. Мовно-літературний феномен Галичини і Буковини XIX-XX ст. 2. Мультикультурна спадщина Галичини і Буковини в німецькомовній літературі. 3. Культурно-історичний палімпсест творчості Л. фон Захер-Мазоха. 4. Ідеалізація та фікціоналізація міжетнічних взаємин в оповіданні Л. фон Захер-Мазоха «Жіночі образки з Галичини». 5. Особливості культури міжетнічної взаємодії у повісті Л. фон Захер-Мазоха «Дон Жуан з Коломиї». 6. Відтворення елементів естетики страждання у повісті Л. фон Захер-Мазоха «Венера в хутрі». 7. Галицько-буковинське міжетнічне середовище у творчій спадщині К. Е. Францоza. Специфіка естетичного світовідображення етнічного бізнесу у новелі К. Е. Францоza «Ярмарковий день у

	Барнові». 8. Елементи травелогу у новелі К. Е. Францоza «З Відня до Чернівців». 9. Унікальність особистої долі поета у новелі К. Е. Францоza «Тарас Шевченко». 10. Інтеркультурна парадигма творчості Йозефа Рота. 11. Занепад родини як художнє вираження кризи доби в романі «Марш Радецького». 12. Парадокси присутності містичного в романі «Йов». 13. Літературна ідея «повернення на батьківщину» в романі «Готель Савой». 14. Суспільно-історичні реалії Галичини та Європи в автобіографічному романі Александра Ґранаха. 15. Дихотомія «свій-чужий» у просторі «малої батьківщини» в романі «Ось іде людина». Система етнопсихологічних цінностей в автобіографічних творах А. Ґранаха. 16. Соціально-політичні катаклізми у літературній спадщині Манеса Шпербера. 17. Злиденність буття людини в романі «Господні водоноси». 18. Трагедія європейського єврейства в есеї «Хурбан, або незбагненна певність». 19. Іронічно-сатиричне зображення дійсності у творах Ґрегора фон Реццорі. 20. Особливості міфотворення у збірці «Маґрібінські історії». 21. Культурні феномени Центрально-Східної Європи в літературних мандрівках Буковиною. 22. Ідеалізація мультикультурного простору Буковини у творчості Георга Дроздовського. Сусідські настрої та взаємна толерантність у спогадах «Тоді в Чернівцях і довкола». 23. Специфіка буковинської толерантності в спогадах Георга Дроздовського. 24. Естетика банального у творах Рози Ауслендер. 25. Взаємодія етнічної та релігійної ідентичностей у поезії Р. Ауслендер. 26. Специфіка локального патріотизму в есеїстиці Р. Ауслендер. 27. Пошуки власної національно-культурної ідентичності в поезії П. Целана. 28. Прояви історичних та етичних свідчень епохи у збірці П. Целана «Мак і пам'ять». 29. Екзистенційний межовий стан ліричного героя у збірці П. Целана «Від порога до порога».
Семінарські заняття	Оцінюється відвідуваність 6 занять упродовж семестру за 10-бальною шкалою. Загальна максимальна сума балів, яка присвоюється за виконання практичних завдань під час аудиторної роботи становить 60 балів.
Умови допуску до	При виставленні рейтингового підсумкового балу

підсумкового контролю	обов'язково враховується присутність студента на заняттях (у тому числі на лекційних), активність студента під час практичного заняття; недопустимість пропусків на заняття без поважної причини, а також результати відпрацювання з поважної причини пропущених занять. При виставленні підсумкової оцінки враховуються навчальні досягнення студентів (бали), набрані на поточному опитуванні під час контактних (аудиторних) годин (60 балів), бали підсумкового тестування на платформі d-learn.pro (20 балів) та бали, отримані за опрацювання навчального матеріалу під час самостійної роботи студента (20 балів), що контролюється протягом тижнів контролю самостійної роботи (КСР).
Підсумковий контроль	Форма підсумкового контролю – залік. При виставленні залікової оцінки враховуються навчальні досягнення студентів (бали), набрані на поточному опитуванні під час контактних (аудиторних) годин (60 балів), бали підсумкового тестування на платформі d-learn.pro (20 балів) та бали, отримані за опрацювання навчального матеріалу під час самостійної роботи студента (20 балів), що контролюється протягом тижнів контролю самостійної роботи (КСР). Студент, який не набрав 50 балів за відомістю №1, користується правом перескладання заліку за відомістю №2.

8. Політика навчальної дисципліни

Студент повинен добросовісно готуватися до усіх видів поточного та підсумкового контролю, дотримуватися правил академічної доброчесності. <u>Академічна доброчесність:</u> Списування та плагіат, а також користування мобільним телефоном, планшетом чи іншими мобільними пристроями під час опитування, виконання письмового завдання чи тестування є недопустимими та призводять до незарахування результатів чи нескладання тестування відповідно до Положення про запобігання академічному плагіату та іншим порушенням академічної доброчесності у навчальній та науково-дослідній роботі здобувачів освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника. <u>Відвідування занять:</u> При виставленні рейтингового підсумкового балу обов'язково враховується присутність студента на заняттях (у тому числі на лекційних), активність студента під час практичного заняття; недопустимість пропусків та запізнь на заняття, що передбачено Положенням про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу У Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника. Враховуються результати відпрацювання з поважної причини пропущених занять. На консультаціях викладача студенти мають можливість відпрацювати заняття, які було пропущено з поважних причин, а також отримати роз'яснення питань, з якими виникли труднощі у процесі підготовки до практичних занять і письмової роботи. <u>Навчання за індивідуальним графіком:</u> Студенти, котрі навчаються за індивідуальним графіком, опрацьовують частину

теоретичного матеріалу самостійно з обов'язковим проходженням усіх тестувань в системі дистанційного навчання d-learn.pro та виконанням усіх завдань відповідно до індивідуального графіку навчання, складеного та погодженого з викладачем на початку семестру. Умови навчання за індивідуальним графіком регламентуються [Положенням про порядок навчання здобувачів вищої освіти за індивідуальним графіком у Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника](#).

Неформальна освіта:

Порядок перезарахування результатів неформальної освіти в межах курсу (наприклад, результати проходження курсів з лінгвістики на платформах Coursera, UdeMy, наявність сертифікатів, котрі підтверджують проходження відповідних професійних курсів / тренінгів, тощо) регламентується [Положенням про визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної освіти, в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника](#).

Повторне вивчення дисципліни:

Студент, який не набрав 50 балів за відомістю №3, направляється на проходження курсу вдруге відповідно до [Положення про порядок повторного вивчення навчальних дисциплін \(кредитів ECTS\) в умовах ECTS](#) або відраховується з навчального закладу.

Наприкінці курсу студенти мають можливість надати відгуки та пропозиції щодо якості викладання дисципліни на сайті <http://www.d-learn.pro>.

9. Рекомендована література

Основна

1. Волощук Є.В. Доба «ізмів»: модернізм та авангардизм у західноєвропейській літературі першої половини ХХ століття. НАН України, Ін-т літератури ім. Т.Г. Шевченка. К.: Академперіодика, 2014. 324 с.
2. Монолатій Т. Йозеф Рот. Нарис життя і творчості. Івано-Франківськ: Лілея-НВ, 2008. 56 с.
3. Монолатій Т. Поетика повсякденності. Проза Йозефа Рота як інтертекст. Івано-Франківськ: Лілея-НВ, 2015. 239 с.
4. Приймак Л. Б. Етнокультурні мотиви Галичини у творчості Леопольда фон Захер-Мазоха / Карпатський край: наукові студії з історії, культури, туризму. Івано-Франківськ: ФОП Кушнір Г.М., 2015. Вип. 1-2 (6-7) . С. 315-319.
5. Рихло П. Творчість Пауля Целана як інтертекст. Чернівці: «Рута», 2005. 584 с.
6. Рихло П. Шібболет. Пошуки єврейської ідентичності в німецькомовній поезії Буковини. Чернівці: Книги-XXI, 2008. 304 с.

Додаткова

7. Андрущенко І. Культура Австро-Угорщини кін. ХІХ – поч. ХХ ст. Духовий злет доби історичного занепаду. Історико-літературний нарис. Київ: «Альтпрес», 1999.
8. Антологія австрійської прози початку ХХ століття; упор. В. Фабер, Я. Форст-Баттаглія, І. Мегела, М. Воробей. К.: Темпора, 2014.
9. Була собі Галичина... / Es war einmal Galizien; упор. А. Паславська, Ю. Прохасько, Т. Фогель. Львів: ВНТЛ-Класика, 2012.
10. Гаврилів Т. Шкіц філософії сум'яття. Австрійська література у ХІХ і ХХ сторіччях. Львів: ВНТЛ-Класика, 2011.
11. Монолатій І. Особливості міжетнічних взаємин у західноукраїнському регіоні в Модерну добу. Івано-Франківськ: Лілея-НВ, 2008.
12. Повернення. Антологія німецькомовної літератури Галичини та Буковини [Heimkehr. Anthologie der deutschsprachigen Literatur Galiziens und der Bukowina]. Видання 3-тє, перероблене та доповнене. Том 1: Галичина. За ред. Ярослава Лопушанського та Олега Радченка. Дрогобич-Відень: Посвіт, 2023. 628 с. (нім.)

13. Факт як експеримент. Механізми фікціоналізації дійсности у творах Йозефа Рота; упор. Т. Гаврилів. Львів: ВНТЛ-Класика, 2007.
14. Cybenko L. Galicia Miserabilis und/oder Galicia Felix? Ostgalizien in der österreichischen Literatur. Lwiw: VNTL-Klasyka; Wien: Praesens Verlag, 2008.
15. Havryliv T. Identitäten in der österreichischen Literatur des XX. Jahrhundert. Lviv: VNTL-Klasyka, 2008.

Викладач_____Тетяна Монолатій